

Kommunstyrelsens kontor
Budget- och kvalitetsenhet
Mohammed Khoban
Datum 2017-03-14
Dnr 2017/0104

Till Kommunstyrelsen

Rapportering av flyktingverksamhet per februari 2017

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1- Socialnämnden får i uppdrag att fler HVB- boende för ensamkommande barn omvandlas till stödboende.

2- Socialnämnden får i uppdrag att upprätta rutiner för hantering av statlig grund- och schablonersättning samt återsökningsbara ersättningar.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

1- Rapport om flyktingverksamheten per februari månad 2017 noteras till protokollet.

2- Kommunstyrelsens kontor får i uppdrag att teckna en överenskommelse med Socialförvaltningen avseende flyktingarnas integration med hänsyn volym och dess finansiering.

Bakgrund

I enlighet med fastställda ”Riktlinjer för flyktingverksamhet och dess finansiering” ska kommunstyrelsens kontor rapportera läget ur både finans- och verksamhetsperspektiv minst en gång varannan månad.

Flyktingverksamheten ska huvudsakligen finansieras genom olika typer av statliga medel och ska vara nollresultat i ekonomi dvs. att för kommunen ska vara kostnadsneutral.

Sammanfattning

Migrationsverkets prognos för 2017 visar på ett lågt asylmottagande jämfört med de senaste åren. Den stora utmaningen för samhället är därmed att integrationen av de nyanlända fungerar. Alla som får uppehållstillstånd ska tas emot i landets kommuner. Ur samhällsperspektiv har det allt att vinna på att dessa personer får bostäder, skola, utbildning och jobb. Enligt Migrationsverkets prognos är totalt 84 000 personer aktuella för bosättning i landets kommuner under 2017 (anvisade, självbosatta och anhöriga).

Regeringen har gett i uppdrag att via särskild utredning föreslå åtgärder för att skapa ett sammanhållet system för mottagande och bosättning av asylsökande och nyanlända. Utredaren ska slutredovisa i oktober 2017. (Arbetsmarknadsdepartementet dir: 2015:107).

Kommunstyrelsen har tagit fram ”Riktlinjer för flyktingverksamhet och dess finansiering” samt ”Åtgärder för integration”. I riktlinjerna ingår bl.a. att inrätta två samverkansgrupper för både operativa och strategiska utgångspunkter. Samverkansgruppen har fått ett särskilt uppdrag att genomföra en processbeskrivning av samtliga delar i hela mottagningsprocessen. Den strategiska samverkansgruppen arbetar med att ta fram olika typer av lösningar för bostäder. Flyktingverksamheten ska drivas som resultatenheter ur kommunens helhetsperspektiv. De omedelbara kostnaderna för flyktingmottagandet står staten för, men de långsiktiga kostnaderna kan bli problematiska för kommunsektorn.

Den 20 februari 2017 kom ett PM från Migrationsverket om en reviderad anvisningsmodell. Modellen utgår från antal invånare i kommunen. Från den siffran görs sedan avdrag för tidigare mottagna asylsökande ensamkommande. Enligt den modellen ska Österåker år 2017 mottaga som lägst 1 ensamkommande per 1000 invånare och som mest 4,81 per 1000 invånare. Det skulle innebära som minst 43 ensamkommande och som mest 207. Prognoser vad gäller flyktingmottagande och ensamkommande är högst oviss då den baseras på en rad externa faktorer. När det gäller de ensamkommande är gränskontrollerna mot Danmark, Turkietavtalet samt att den så kallade Balkanrutten är stängd de största hindren på ungdomarnas väg mot Sverige. Så länge dessa faktorer är beständiga bör Österåker ställa in sig på en låg andel nya asylsökande barn.

Efter en nedjustering med 25 % i snitt i Sverige, från statens sida, av planeringstalet för antalet personer som kommunerna ska ta emot 2017, är antalet personer som Österåker ska ta emot på anvisning, 171 personer. Dessutom tillkommer 31 st som kommunen släpar efter med från 2016, totalt 202 personer 2017.

Finansiering av skolverksamhet avseende barn/elever (även SFI) som får PUT sker via schablonbidrag. I praktiken överförs medel fr. Socialförvaltningen till Skolförvaltningen enligt faktiska kostnader för skola dvs. antal elever och peng. Aktuell nyckelfördelning för 2017 visar ca 5,3 Mkr för utbildningsverksamhet (varav 3,5 Mkr avseende gymnasieelever och ca.1,4 Mkr för sfi).

Ett nytt ersättningssystem för ensamkommande barn har fastställts och ska gälla i juli 2017. Detta innebär en övergång till ett mer schablonbaserat ersättningssystem och har byggts på att de flesta ensamkommande barn bor i familjehem eller stödboenden i stället för HVB-hem. Regeringen vill att fler ensamkommande barn och unga ska tas emot i stödboenden som är en billigare och enklare boendeform. Dessutom har Migrationsverket inte betalat för tomma platser fr.o.m. januari 2017.

Kommunstyrelsens beredskapsutskott har gett i uppdrag till Armada att undersöka möjligheter att uppföra tre modulbyggnader innehållande totalt 15 st 4-rumslägenheter för familjer på kommunens fastighet Husby 6:3 samt tre modulbyggnader innehållande totalt 15 st 4-rumslägenheter för familjer på kommunens fastighet Husby 4:22 mfl. Om detta är möjligt beställs av Armada Fastighet AB uppförande och framtida förvaltning inklusive uppdraget att söka bygglov och andra erforderliga tillstånd.

Beredskapsutskottet har också beslutat att tre modulbyggnader innehållande totalt 15 st 4-rumslägenheter för familjer uppförs på kyrkans fastighet Mellansjö 3:1 under förutsättning att överenskommelse kan nås med kyrkan om detta. Uppförande och framtida förvaltning beställs av Armada Fastighets AB som också uppdras söka bygglov och andra erforderliga tillstånd. I den fortsatta processen har det visat sig att på fastigheten Mellansjö 3:1 är ett uppförande av två bostadsmoduler mer lämpligt varför denna etablering minskats till 10 lägenheter.

Socialnämnden har idag ansvaret för både ensamkommande barn och nyanlända. Arbetet med nyanlända ska fokusera på integration. Ansvaret för integration kommer därför att flytta över till kommunstyrelsen. En överenskommelse mellan Socialförvaltningen och näringslivsenheten kommer att antecknas med hänsyn till volym och dess finansiering .

Socialnämnden

Socialförvaltningen har det sammankallande ansvaret för den kommunövergripande operativa samverkansgruppen.

Under 2016 skulle Österåkers kommun ta emot 154 personer med permanent uppehållstillstånd via anvisning. 123 som anvisades kom till Österåker under året. Av dessa kom 14 att stanna kort tid i kommunen. Utöver dessa har 15 personer tagits emot på anknytning, varav 10 var barn. Ett viktigt skäl till att antalet inte kom att uppgå till den nivå som förutsattes i planeringen från länsstyrelsen, staten, var att regeringen gav kommunerna ytterligare två månader på sig för att klara bostadsfrågan till de nyanlända. 22 personer som anvisades i november – december kom därför inte till Österåker under denna period utan fick stanna kvar på Migrationsverkets anläggningar.

I mitten av februari bedömdes att det återigen var lämpligt att ta emot nyanlända. Fram till den sista februari togs 4 ensamhushåll emot.

Den största utmaningen som Österåker kommun står inför i dagsläget är att personalförsörjningen säkras upp med kompetent personal. Dessutom gör de nya statliga ersättningar, dels beslutet att inte betala ut ersättning för tomlatserna samt att sänka och schablonisera beloppen, att enheten för flyktingstöd står inför en stor utmaning för att få balans i ekonomin. Flera viktiga steg har tagits för att komma tillrätta med den biten och kontinuerliga samtal förs med alla berörda parter.

Österåkers planering för att kunna ta emot 202 personer pågår. Svårigheter finns bland annat under sommarmånaderna, men det finns även en osäkerhet

för höstens planering. Osäkerheten beror bland annat på markförhållande på en aktuell plats för modulhus samt köp av mark för placering av ytterligare modulhus. Migrationsverket har aviserat att det är möjligt för kommunerna att med bra framförhållning, 3 månader, ta upp en dialog om takten under året för mottagande. Det kan bli aktuellt för Österåkers del. I så fall är det i första hand aktuellt att "flytta" en del av mottagandet från sommaren till hösten. Det förutsätter dock att planeringen med modulhus under hösten går i lås

Skolnämnden

Per februari månad går 4 barn i förskola, 1 i förskoleklass och totalt 34 elever inom åk 1-9 som är asylsökande varav 15 elever går i förberedelseklass i grundskolan.

På gymnasiet går 94 elever på Österåkers gymnasium varav 61 är asylsökande och 33 fått permanent uppehållstillstånd (PUT). Schablonbidraget från Migrationsverket utgår till asylsökande barn och elever. Kostnader för nyanlända elever som har fått PUT finansieras av schablonbidrag/statsbidrag via Socialnämnden. När nyanlända får PUT är de berättigade till SFI. Även kostnader för SFI finansieras av schablonbidrag via Socialnämnden.

Kommunstyrelsens kontor

Näringslivs- och utvecklingsenheten har fått medel för insats VIDA (Välj Inkludering, Delaktighet, Aktivitet): Inom ramen för VIDA-projektet ska modeller utvecklas och testas för ökat samarbete mellan Arbetsförmedlingen, kommuner och civilsamhället i syfte att underlätta nyanländas etablering och integration på arbetsmarknaden. Projektet har initierats och finansieras av Länsstyrelsen via AMIF-fonden. I Stockholms län har tre nodkommuner (Stockholm, Sundbyberg och Österåker) utsetts där modellerna ska arbetas fram och testas under ledning av en projektledare. Till varje nodkommun finns samarbetskommuner. Detta projekt kommer att pågå från augusti och vidare under 2017.

Målsättningen är att det vid projektets slut ska finnas en modell för etableringsinsatser i samverkan med ideell sektor, implementerings- och finansieringsplan vara framtagen samt att projektresultat tillgängliggöras på lämpligt sätt. Det förväntade resultatet är att en större andel av målgruppen än riksgenomsnittet etablerar kontakt med arbetslivet under den tvååriga etableringsfasen.

I januari hölls den sista delen i dialogprocessen i Österåker kommun. Totalt deltog drygt 20 olika föreningar i processen med att ta fram ett utkast till ett VIDA ramverk samt var med och tog fram ett förslag på hur en anmälan av en VIDA aktivitet bör se ut. I mitten av månaden fastsälldes så dokumenten och föreningarna kunde börja anmäla in VIDA- aktiviteter. Fyra VIDA aktiviteter har anmälts i nod Nordost; två i Norrtälje kommun och två i Österåker. Flera föreningar har signalerat sitt intresse och återkommer under våren med aktiviteter. Informationsmöten för civilsamhället har ordnats för föreningarna i Täby, Vaxholm, Österåker och Norrtälje. Civilsamhället i Danderyd kommer få en inbjudan till den 22 mars och därefter är samtliga deltagande kommuner igång och kan tillhandahålla VIDA aktiviteter. Då påbörjas ett mer uppsökande arbete gentemot föreningarna på lokalnivå.

Österåker kommun har fattat beslut om att Föreningssamordnarrollen ska tillhandahållas genom upphandling. I februarimånad har förfrågningsunderlaget färdigställts. Arbetsförmedlingen Södra Roslagen har utsett en kontaktperson som ingår i den lokala projektgruppen. Den lokala projektgruppen med representanter från samtliga deltagande parter träffas en gång i månaden i samband med Koordination Norrorts "Nätverk Nyanlända".

Produktionsstyrelsen

Den fd Mottagningsenheten är nu en Förberedelseklass och har i dagsläget 25 elever fördelat på 11 elever i åk 6-8 och 14 elever i åk 9. Elevtillströmningen har varit låg, vilket i detta fall är positivt, då vi har mycket begränsade möjligheter att slussa ut elever till ordinarie klasser på våra högstadieskolor. Ljusterö skola har i dagsläget möjlighet att ta mot elever.

112 elever inskrivna på språkintrödn. Lokalsituationen inför höstterminen är osäker. Ingen större elevtillströmning i nuläget.

Sedan omläggningen till KCNO har ersättningen för elever som läser SFI haltat. I den nya avtalet är antalet platser per studieväg begränsad och man har varit tvungen att utöka med ytterligare en grupp vilket innebär att man har anställt ytterligare en personal på 50 %. Antalet flyktingar som läser på SFI rapporteras av KCNO via skolförvaltningen. Stor efterfrågan på SFI-undervisning råder

Produktionsförvaltning har skrivit en överenskommelse med Socialförvaltningen för att driva HVB verksamhet (Avenir). Bägge riggarna är nu bebodda. Där bor 17 personer mellan 14 och 18 år.

Ekonomisk sammanställning

Budget för Socialnämnden har inte fastställt och Produktionsstyrelsens internbudget för 2017 har inte varit klar per februari månad. Därför kommer den ekonomiska sammanställningen och berörda bilagor redovisas vid månadsuppföljning per april månad.

Mohammed Khoban
Budget- och kvalitetschef